

Ohjaussuunnitelma

Esi- ja perusopetus 1.8.2016

Sisällysluettelo

1 Oppilaanohjaus.....	3
2 Oppilaanohjauksen eettiset periaatteet.....	3
Itsemääräämisoikeus.....	3
Totuudellisuus	3
Luottamuksellisuus.....	3
Yhteistyö.....	3
3 Ohjaustyön roolit.....	4
Oppilas.....	4
Huoltajat.....	4
Opinto-ohjaaja.....	4
Luokanvalvoja / Esi- ja luokanopettaja.....	4
Aineenopettajat.....	4
Erityisopettaja / laaja-alainen erityisopettaja.....	4
Koulunkäynninohjaaja	5
Rehtori.....	5
Apulais-/vararehtori	5
Koulusihteerit.....	5
Kuraattori.....	5
Psykologi.....	5
Terveystenhoitaja / Psykiatrinen sairaanhoitaja.....	5
Ohjauksellinen verkostoyhteistyö	5
Muu henkilökunta	6
4 Työelämäyhteistyö	6
5 Työelämään tutustuminen (TET)	6
6 Tiedonsiirto toiselle asteelle.....	6
7 Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello	8
8 Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello.....	9
9 Ohjauksen vuosikello yläkoulussa	10

1 Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti oppilaan koulupolkua sekä oppilaiden kasvua ja kehitystä. Oppilaanohjaus tukee oppilaiden opiskeluun, jatko-opintoihin ja arkielämään liittyvissä kysymyksissä ja toimii myös tärkeänä linkkinä kodin ja koulun välillä. Oppilaanohjaus on tärkeä yhdysside koulun, yhteiskunnan ja työelämän välillä.

2 Oppilaanohjauksen eettiset periaatteet

Oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea ohjattavaa koulutukseen, opiskeluun, uravalintaan ja tulevaisuuteen liittyvien kysymysten käsittelyssä. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on auttaa ohjattavaa ymmärtämään omaa tilannettaan ja kohtaamaan elämänsä haasteita.

Oppilaanohjauksen peruseriaatteina ovat ohjattavan kunnioittaminen sekä ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen.

Itsemääräämisoikeus

Kunnioitetaan ohjattavan itsemääräämisoikeutta. Ohjauksessa tuodaan vaihtoehtoja esille monipuolisesti ja kunnioitetaan ohjattavan omia valintoja.

Totuudellisuus

Ohjaus on rehellistä ja hienotunteista. Oppilaanohjauksessa annettavan tiedon on oltava ajankohtaista, monipuolista ja tiedon kriittiseen arviointiin ohjaavaa.

Luottamuksellisuus

Oppilaanohjaus on luottamuksellista. Luottamuksellisuus on säilytettävä myös muuttuvissa ohjausympäristöissä. Tietoja voidaan luovuttaa, mikäli se on ohjattavan edun kannalta välttämätöntä. Tällöin pyritään ensin keskustelemaan ohjattavan kanssa. Tietojen luovutuksessa noudatetaan voimassa olevia lakeja.

Yhteistyö

Ohjaustyö edellyttää yhteistyötä koulun sisällä ja ulkopuolella eri toimijoiden kanssa. Ohjausta antava henkilö kykenee moniammatilliseen yhteistyöhön ja arvostaa muiden ammattitaitoa ja osaamista.

(Sopo ry:n periaatteista mukailtu)

3 Ohjaustyön roolit

Oppilas

Oppilaan tehtävänä on oppia kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oman tulevaisuutensa suunnittelusta sekä tekemään valintoja oman kehittyvän itsetuntemuksensa pohjalta.

Huoltajat

Huoltajien tehtävänä on tukea oppilaan koulupolkua ja rohkaista oppilasta ottamaan hänelle sopivia askeleita kohti tulevaisuuden koulutusta ja ammattia. Huoltajien tehtävänä on myös valvoa oppilaan arkirutiineja ja kotona tehtäviä koulutöitä.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja koordinoi koulunsa oppilaanohjausta. Opinto-ohjaaja vastaa jatko-opintojen ohjauksesta (luokkatunnit, pienryhmäohjaus, henkilökohtainen ohjaus), TET:n järjestämisestä ja opintokäynteistä sekä informoi oppilaita ja huoltajia yhteishausta ja valinnaisaineista.

Luokanvalvoja / Esi- ja luokanopettaja

Luokanvalvoja/esi- ja luokanopettaja on oppilaan lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa oppilaitaan koko esi- ja perusopetuksen ajan. Hän työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Luokanvalvoja / esi- ja luokanopettaja luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä ryhmässään. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiin oppitunneillaan tai pitämässään tuokioissa. Luokanvalvoja/esi- ja luokanopettaja pitää yhteyttä huoltajiin mm. Wilman välityksellä sekä henkilökohtaisilla tapaamisilla (vanhempainillat ja keskustelut). Luokanvalvojan / luokanopettajan tehtävänä on seurata poissaoloja ja koulutyön sujuvuutta sekä puuttua ongelmiin mahdollisimman pian.

Aineenopettajat

Aineenopettajan tehtäviin kuuluu oman aineen tavoitteisiin, sisältöihin ja arviointiin perehdyttäminen, oppimaan oppimisen ja vertais- sekä itsearvioinnin ohjaaminen, oman aineen päättöarvioinnin kriteerien selvittäminen, valinnaisaineista informointi ja vanhempainillat.

Erityisopettaja / laaja-alainen erityisopettaja

Yhteistyössä esi-, luokan- ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa erityisopetusta tarvitsevat oppilaat. Hän auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutapansa sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä. Erityisopettaja huolehtii oppimisen edistämistä tukevien kartoitusten järjestelystä sekä auttaa luokanvalvojia / luokanopettajia pedagogisten lausuntojen sekä tehostetun että erityisen tuen järjestämisessä. Erityisopettaja tekee yhteistyötä opinto-ohjaajan kanssa myös oppilaan koulutusvalinnan ohjauksessa.

Koulunkäynninohjaaja

Koulunkäynninohjaaja tukee ohjauksellaan oppilaan koulunkäyntiä, itsenäistymistä ja itsetuntoa sekä edistää tämän oppimista ja vastuun ottamista omasta koulutyöstään.

Rehtori

Rehtori vastaa ohjauksen resursoinnista ja tukee ohjaukseen osallistuvia toimijoita heidän työssään. Rehtori vastaa koulunsa luokka- ja ryhmäjoista. Rehtori tukee ohjauksen suunnittelua ja toteuttamista sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Hän osallistuu vanhempainiltojen ja teknisen toteutuksen osalta yhteishaun ja valinnaisaineiden valinnan toteutukseen sekä huolehtii päättöarvioinnin toteuttamisesta.

Apulais-/vararehtori

Apulaisrehtori toimii ohjauksen suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyössä rehtorin sekä muiden toimijoiden kanssa.

Koulusihteeri

Koulusihteeri tuntee koulun hallinnollisen rakenteen ja toimintakulttuurin. Laajan tehtäväkuvansa ansiosta hän pystyy ohjaamaan oppilaita, huoltajia ja henkilökuntaa erilaisissa käytännön tilanteissa.

Kuraattori

Kuraattori tukee oppilaan kasvua, sosiaalista kehitystä ja elämänsuunnittelua. Kuraattori toimii mahdollisuuksien mukaan opettajan tukena oppilaan sosiaalisten-, tunnetaitojen ja oman toiminnan ohjauksen kehittämisessä. Hän on tukena myös haastavissa elämäntilanteissa. Kuraattorin kanssa oppilas voi keskustella kaikista mieltä painavista asioista.

Psykologi

Psykologin tehtävänä on auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa. Hän tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot.

Terveystenhoitaja / Psykiatrinen sairaanhoitaja

Terveystenhoitaja / psykiatrinen sairaanhoitaja auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämönhallinnassa. Terveystenhoitaja selvittää oppilaille tarvittaessa sairauden aiheuttamista rajoituksista ammatinvalinnassa.

Ohjauksellinen verkostoyhteistyö

Rehtori, opinto-ohjaaja ja opettajat tekevät yhteistyötä vanhempien sekä lähialueen muiden toimijoiden kuten muiden oppilaitosten ja koulujen, nuorisotoimen ja alueen yritysten kanssa.

Muu henkilökunta

Koko koulun henkilöstö tukee sekä toteuttaa koulun kasvatustavoitteita ja osallistuu koulun sisäiseen kasvatustyöhön ("Koko koulu kasvattaa"). He tiedottavat havaitsemistaan työympäristöön ja oppilaiden käyttäytymiseen liittyvistä epäkohdista niistä vastaavalle henkilölle. Jokainen vastaa oman toimikuvansa mukaan koulutyön sujumisesta sekä toimii yhteistyössä muun henkilöstön kanssa.

4 Työelämäyhteistyö

Koulun ja sen ulkopuolisten tahojen yhteistyö rikastuttaa oppimista ja luo aitoja työelämätilanteita. Kouluyritysyhteistyön pohja on vuoropuhelun käynnistämisessä ja käytännön tekemisessä ikäluokalle sopivalla tavalla.

5 Työelämään tutustuminen (TET)

Työelämään tutustuminen toteutetaan 8. luokan keväällä ja 9. luokan syksyllä. Opinto-ohjaaja vastaa työelämään tutustumisen järjestelyistä.

Työelämään tutustumisjakson tavoitteena on harjoitella työpaikan hakemista, parantaa oppilaan työelämän tuntemusta, antaa virikkeitä ammatinvalintaan ja jatko-opintoihin hakeutumiseen sekä kohottaa työn arvostusta.

Oppilas hakee työpaikan omatoimisesti opinto-ohjaajan antamien ohjeiden mukaisesti. Hän täyttää kirjallisen TET-sopimuksen yhdessä työnantajan kanssa ja toimittaa sen opinto-ohjaajalle sovittuun päivään mennessä ennen TET-jakson alkamista.

TET-jakson aikana oppilas osallistuu työpaikan työtehtäviin nuorelle soveltuvin osin. Teetettävien töiden osalta noudatetaan nuoria työntekijöitä koskevia säännöksiä.

TET-jakson päätyttyä oppilas tuo työantajan kirjoittaman TET-todistuksen opinto-ohjaajalle.

6 Tiedonsiirto toiselle asteelle

Tiedonsiirto toiselle asteelle tehdään lomakkeen avulla. Lomakkeen tarkoituksena on toisen asteen opintojen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirtäminen perusopetuksesta toisen asteen oppilaitokseen. Lomake täytetään vain tarvittaessa ja tarvittavin osin alle 18-vuotiaiden oppilaiden osalta (PoL40\$).

Lomake täytetään oppilaan, hänen huoltajansa ja erityisopettajan/opettajan yhteistyönä perusopetuksen päättöluokan aikana. Alkuperäinen lomake arkistoidaan yläkoululla. Lomakkeen kopio toimitetaan toisen asteen oppilaitokseen. Lomakkeen toimittamisesta toisen asteen oppilaitokseen huolehtii ensisijaisesti oppilas tai huoltaja(t). Perusopetus on velvollinen siirtämään tietoa toisen asteen pyynnöstä, mikäli oppilas/huoltaja(t) eivät ole sitä tehneet.

7 Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello

Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello		
Ajankohta	Tehtävä	Vastuuhenkilöt
Helmikuu	6. luokkien tapaamisesta sopiminen	Yläkoulun kuraattori/opinto-ohjaajat
	Siirtyvistä oppilaista tiedot yläkoululle	Rehtorit
Maalis-huhtikuu	Siirtopalaveri 2. luokalta 3. luokalle siirtyville (Siirtolomake)	Rehtorit, luokanopettajat ja erityisopettajat
	6. luokan oppilaiden tapaaminen	Yläkoulun kuraattori/opinto-ohjaajat
	Luokanopettajien ja erityisopettajien/apulaisrehtorin tapaaminen tiedonsiirto asioissa	Rehtori/erityisopettaja, luokanopettaja, alakoulujen kuraattori
	Valinnaisaineiden valinnat	Rehtorit
Huhti-toukokuu	Siirtopalaveri esikoulusta 1. luokalle siirtyville (Siirtolomake)	Esiopettajat, luokanopettajat, erityisopettaja
Toukokuu	6. luokkien tutustuminen yläkouluun, omaan luokkaan ja luokanvalvojaan	Yläkoulun rehtori, opinto-ohjaajat, luokanvalvojat, kuraattori, tukioppilaat
	6. luokkien vanhempainilta yläkoulussa	Yläkoulun rehtori
Koko lukuvuoden ajan	Vanhempainillat, huoltajien tapaamiset, arviointikeskustelut	Rehtorit, luokanopettajat

8 Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello

Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello		
Ajankohta	Tehtävä	Vastuuhenkilöt
Helmikuu	6. luokkien tapaamisesta sopiminen	Kuraattori/opinto-ohjaajat
	Siirtävistä oppilaista tiedot yläkoululle	Rehtorit
Maalis-huhtikuu	6. luokkien oppilaiden tapaaminen	Kuraattori/opinto-ohjaajat
	Luokanopettajien ja erityisopettajien/apulaisrehtorin tapaaminen tiedonsiirto asioissa	Apulaisrehtori/erityisopettaja, luokanopettaja, alakoulujen kuraattori
Huhtikuu	7. luokkien muodostaminen	Rehtori, apulaisrehtori
Toukokuu	6. Luokkien oppilaiden tutustuminen yläkouluun, omaan luokkaan ja luokanvalvojaan	Rehtori, opinto-ohjaajat, luokanvalvojat, kuraattori, tukioppilaat
	6. luokkien oppilaiden vanhempainilta yläkoulussa	Rehtori
Elokuu	Luokanvalvojat keräävät tiedot oman valvontaluokkansa oppilaista	Luokanvalvoja, erityisopettaja, apulaisrehtori
	7. luokkien ryhmäytys	Apulaisrehtori, nuorisotoimi, luokanvalvoja
Syyskuu	Tarvittaessa uusintapalaveri siirtyneistä oppilaista	Rehtori, apulaisrehtori, opinto-ohjaaja, luokanopettaja

9 Ohjauksen vuosikello yläkoulussa

Aika	Asia	Vastuuhenkilö
Elokuu	7. luokkien vanhempainilta	Rehtori
Syyskuu	8. luokkien vanhempainilta	Rehtori
Lokakuu	9. luokkien ohjauskeskustelut alkavat	Opinto-ohjaajat
Marraskuu	9. luokkien tet-jakso 9. luokkien vanhempainilta jatkokoulutuksesta ja yhteisvalinnasta 9. luokkien ohjauskeskustelut jatkuvat 9. luokkien 2. asteen koulutustutustumiset alkavat	Opinto-ohjaajat Rehtori, opinto-ohjaajat Opinto-ohjaajat Opinto-ohjaajat
Joulukuu	9. luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
Tammikuu	Valinnaisaine-esittelyt 7. luokille 7. luokkien vanhempainilta valinnaisaineista Valinnaisaineiden valinnat 8. ja 9. luokille 9. luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat Tiedonsiirto yhteisvalintaan	Opinto-ohjaajat, valinnaisaineopettajat Rehtori, opinto-ohjaajat, valinnaisaineopettajat Opinto-ohjaajat Koulusihteeri, opinto-ohjaajat
Helmikuu	9. luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
Maaliskuu	9. luokkien yhteishaku	Opinto-ohjaajat
Huhtikuu	8. luokkien tet-jakso	Opinto-ohjaajat
Toukokuu	6. luokkien tutustuminen yläkouluun 6. luokkien vanhempainilta Arvosanat yhteisvalintaan	Rehtori Rehtori Koulusihteeri, opinto-ohjaajat
Kesäkuu	9. luokkien yhteishaun tulokset ja jälkiohjaus. Tarvittaessa tiedot etsivään nuorisotyöhön.	Opinto-ohjaajat
Koko loppuvuosi	Ohjausverkostotapaamiset, konsultointi ja oppilashuoltotyö Toiminta yhteistyökumppaneiden kanssa	Koko koulun henkilöstö Koko koulun henkilöstö